

BIBLIAÓRA
2024. OKTÓBER

SÁMUEL ELSŐ KÖNYVE
SZIKRA-JESZENCÁS LILLA

Október során Sámuel első könyvét dolgozzuk fel.

Az általam küldött dokumentumok, tulajdonképpen a könyv kommentárjaiként szolgálnak majd, melyek segítik az otthoni Biblia olvasást, a bibliaórán elhangzottak alapján.

Az idő rövideje miatt, a könyv 31 fejezetét hatos blokkokban fogjuk tárgyalni.

A blokkokból fejezetenként, kiemelek majd egy- egy igeszakaszt, melyek a történet ívének megrajzolása miatt fontosak, ezeket a kiemelt részeket magyarázattal is ellátom.

A könyvhöz kapcsolódó kérdéseikkel keressenek nyugodtan, akár e-mailben, akár személyesen.

AZ ELSŐ HAT FEJEZET

BEVEZETÉS

Az 1. és 2. könyv az eredeti tekercs hosszúsága miatt, két különálló könyv, de egy összefüggő, kerek történet. Minden valószínűség szerint a két könyvet i. e. 550 körül, a babiloni száműzetés idején írták le.

Időrend

Izrael miután megmenekült az egyiptomi fogságból és szövetséget kötött Istennel a Sínai hegynél, megérkezett az Ígéret földjére.

Egy feladatuk van: hűségesnek maradni Istenhez, engedelmeskedve parancsolatainak.

A Bírák könyvéből tudjuk, hogy nem sikerül engedelmeskedni és hűnek maradni.

Éppen ezért: erkölcsi káosz uralkodik → kirajzolódik, hogy Izraelnek bölcs és hűséges vezető kell!

Sámuel 1. könyve erre az igényre ad választ.

A KÖNYV FŐSZEREPLŐI

Sámuel, Saul és Dávid

Nekik, hármuknak köszönhető, hogy Izrael bírák által vezetett, törzsi közösségből végül egy egységes királysággá alakult, a Jeruzsálemben uralkodó Dávid király alatt.

AZ ALKALMAK CÉLJA

- × A három főszereplő jellemrajzának elkészítése.
- × Anna hálaénekének visszatérő motívumait megkeresni.
- × Megfigyelni Isten és ember kapcsolatát hitéleti, döntéshozatali és hétköznapi szinten.

AZ ELSŐ 6 FEJEZET

A BLOKK TARTALMA RÖVIDEN:

- Anna gyászol, mert nem lehet gyermeke, de Isten kegyelméből születik egy fia, akit Sámuelnek nevez el.

- Anna énekkel köszöni meg a gyermeket:

Tulajdonképpen bemutatja azokat a fő témákat, amik majd az egész történet alatt visszaköszönnek.

→ ISTEN A BÜSZKÉKNEK ELLEN ÁLL, ÉS AZ ALÁZATOSAKAT FELEMELI.

- Sámuel felnőve Izrael nagy prófétája és vezetője lesz.

- Ekkoriban törnek hatalomra a filiszteusok, az Izraeliták fő ellenségei.

Egy ellenük vívott döntő csatában, az Izraeliták elbázzák magukat és a helyett hogy, Istentől imában kérnének segítséget, a Szövetség ládáját viszik a harctérre, mint valami mágikus kabalát.

Isten az elbizakodottságuk miatt, megengedi, hogy veszítsenek.

- A Szövetség ládáját ellopják tőlük a filiszteusok és saját istenük, Dágon templomába viszik. Ott, Izrael Istene sereg nélkül győzi le a filiszteusokat és istenüket, Dágont, fekélyeket küldve a népre. A filiszteusok visszaküldik a ládát Izraelnek.

A történet lényege:

Isten nem, Izrael kabalája és ellen áll a büszkéknek, akár az ellenségről van szó, akár a saját népéről.

Izraelnek alázatosnak és engedelmesnek kell maradnia, ha részesülni akar, Isten szövetségének áldásaiban.

A BLOKK TARTALMA HOSSZABBAN:

Szereplők:

Elkáná	Sámuel apja
Pennina	Elkáná felesége, több gyermeke van
Anna	Elkáná felesége, sokáig gyermektelen, végül 4 fia születik
Sámuel	Izrael nagy prófétája
Éli	Izrael főpapja a silói szentélyben, ahol abban az időben Isten szövetségládája állt (1Sám 1,9.12kk). Negyven éven át Izrael bírása volt (1Sám 4,18).
Hofní és Fineás	Éli fiai, szintén papok
Filiszteusok	Kánaán földjének, a mai Izrael területének, a nyugati partvidéken éltek. Eredetileg a Földközi-tenger térségéből származtak, és évszázadokon át, egészen Kr. e. 604-ig a Levante déli része volt az otthonuk.
Dágón	Kánaáni termékenység- isten ('hal')

Helyszínek:

Ráma	Sámuel családjának otthona
-------------	----------------------------

Siló	Szentélyében őrzik a szövetségládáját
Afék	A filiszteusok ott ütnek tábor
Asdód Gát Ekrón	Filiszteus városok
Bét- Semes	A filiszteus- héber határon fekvő település

1. FEJEZET

Názír fogadalom - 1,9-11

Názír	Istennek szentelt férfiak vagy nők voltak, akik valami okból meghatározott időre fogadalmat tettek arra, hogy a szokásostól eltérő módon és mértékben szolgálnak Istennek. Életmódjukat, magatartásukat a törvény pontosan szabályozza (4Móz 6, 1-21). A názírfogadalom kötelező tartózkodást jelent a szőlőtől és a szőlőből készült étel, italtól; eltilt a borotva használatától, valamint a halott érintésétől. A törvény csak meghatározott időre szóló názírfogadalomról tud, a gyakorlatban előfordult egész életre szóló fogadalom is: Sámson és Sámuel szülei egész életükre az Úrnak szentelik (Bír 13; 1Sám 1,11).
-------	---

Sámuel születésének körülményei

Anna teljes lényével imádkozik, Éli az átszellemülést félre értelmezi, végül megáldja az asszonyt: 1,13-18

1,20 (Sámuel: Az Úrtól kértem)

Anna nemcsak hálát mond/ énekel a gyermekáldásért, hanem áldozatot is bemutat: 1,24-25

2. FEJEZET

Mi történik Silóban?

Sámuel	Hofní és Fineás
- fiatal kora ellenére gyorsan éfódott hord- Éfód (héb.) a főpap egyik ruhadarabjának neve, - Anyja készíti neki és évről- évre viszi neki - Annának még másik 3 fia születik, mivel Sámuel az Úrnak ajánlotta - kedves az Úr és az emberek előtt	- utálatosak az Úr és az emberek előtt - komolyan sarcolják az áldozati húst - a kijelentés sátra előtt szolgáló asszonyokkal hálnak - nem halgatnak Éli figyelmeztetésére

Éli családja

2,28 – Egy lévita család feladatai

2, 30-36 – Prófécia Éli családjának bukásáról
Isten az egész családot kiírtja

Anna énekének mintázata: 2, 30

3. FEJEZET

Isten és nép kapcsolata

- Az Ószövetségben Isten jelenések vagy álmok által nyilatkozik, tesz kijelentéseket. Nem az egész nép számára, csak egy kiválasztottjának.

- Sámuel korára Isten ritkán nyilatkoztatja ki magát: 3, 7-9

- Majd, csak Sámuelnek mutatkozik meg: 3,19-21

Éli segíti Sámuel kapcsolat felvételét, majd az isteni akaratot újból elfogadja, most már Sámuel szájából is

4. FEJEZET

Éli családjának bukása

A hírnök megszaggatott ruhája, hamvas feje a gyász és mély fájdalom látható jele: 4,12

(A ruha szagztatás, mind a mai napig része a zsidó hagyománynak)

A csatában 30ezer gyalogos esik el, a filiszteusok elviszik a szövetség ládáját: 4,15-18

A prófécia beteljesedett, Éli fiai meghaltak. De, sokkal nagyobb baj Éli számára a szövetség láda elvesztése, mely Isten jelenlétének elvesztését is jelenti.

Ikábód születése

Finás felesége fiút szül a szörnyű hírek hallatára: 4,19-22

Ikábódnak- dicstelen- nevezi el a gyermeket, majd ő is meghal.

5. FEJEZET

A szövetségládájának sorsa – 5,2-5

Dágón	('hal') sémi eredetű kánaáni termékenység-isten, akit a filiszteusok is tiszteltek. Sámson Gázában ~ templomát omlasztotta magára és a benne ünneplő filiszteus előkelőségekre utolsó hőstette alkalmával. 1Sám szemléletesen ábrázolja az Úr fölényét az idegen népek isteneivel szemben.
-------	---

Az ókorban, amikor népek harcoltak egymással, valójában nem saját hadi erejüket, stratégiájukat tették mérlegre, hanem azt vizsgálták meg, hogy melyikük istene az erősebb. Az a nép, melynek serege győzött, az rendelkezett az erősebb istennel, a vesztes népnek pedig, istenükkel együtt be kellett hódolniuk. Erre utal 1Sám ábrázolása is.

6. FEJEZET

A filiszteusok visszaküldik a ládát

A filiszteusok párhuzamot vonnak Egyiptommal: 6,1-12

Papjaik azt javasolják, hogy készítsenek jóvátételi ajándékokat és küldjék vissza a ládát a zsidóknak: 6,18

A 6,18-ban a zsidók által állított emlékkőről is olvasunk.

Ki állhat meg az Úr színe előtt? 6,19-21

Isten nemcsak a filiszteusokat és istenüket sújtotta, hanem saját népének tagjait is, akik tiszteletlenek voltak a ládával szemben. - ez is Anna énekének mintázata